

Social- och hälsovårdsministeriet

Diarienummer: VN/8546/2019

Ärende: Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om statsunderstöd för utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården åren 2020–2023

FDUV är en riksomfattande intresseorganisation som arbetar för svenskspråkiga personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning och deras närstående. Förbundet representeras av elva lokalföreningar samt riksföreningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning Steg för Steg. FDUV har 2850 medlemmar, men betjänar närmare 5000 personer runt om i Svenskfinland.

Tilläggsinformation: sakkunnig Annette Tallberg-Haahtela, annette.tallberg-haahtela@fduv.fi, 040 674 72 47

Det centrala innehållet i utlåtandet:

- FDUV anser att det är viktigt att stärka främjandet av välbefinnande och hälsa. Detta är också en förutsättning för att kunna dämpa kostnadsökningen inom social- och hälsovård.
- FDUV betonar att det är viktigt att organisationernas medverkan i utvecklingsprojekt tryggas genom att understödet kan användas till kostnader för samarbete med organisationerna.

Utlåtandet

1. Förutsättningar för beviljande av statsunderstöd och ansökan om understöd

a) Är utkastets förutsättningar för beviljande av understöd tydliga och motiverade (1–3 § i utkastet till förordning)?

FDUV anser att skrivelserna om utvecklingen av social- och hälsovården i Antti Rinnes regeringsprogram är bra och understöder utvecklingen att flytta betoningen för vård från korrigerande och ofta dyra tjänster till förebyggande tjänster som främjar hälsa och välbefinnande. Vi anser att det är i denna riktning som social -och hälsovården bör utvecklas i Finland, dels för att dämpa kostnadsökningen inom social- och hälsovård, men framförallt för att stärka hälsa och välbefinnande bland befolkningen. Vi ser att framtidens social- och hälsovårdscentral har en alldeles central roll i detta arbete.

Vi föreslår att paragraferna 1–3 samt 6 i den föreslagna förordningen ändras, så att det blir möjligt att uppnå en övergång från korrigerande till förebyggande och främjande

tjänster. Vi anser att en ändring är nödvändig för att trygga att invånare, personer med funktionsnedsättning och organisationer inkluderas i planerna. Vi ser att skrivelserna i det nuvarande förslaget lyfter upp organisationernas roll i att främja välbefinnande och hälsa, men att organisationernas möjligheter att delta i detta arbete kringskärs genom att finansieringen styrs främst till korrigerande åtgärder.

Förändringsförslag (ändringar med rött)

I 1 § bör det tydligare föras in att utvecklings- och pilotprojekten gäller både social- och hälsovård samt främjande av välbefinnande och hälsa, enligt följande

1 §, förändringsförslag gällande 1 mom.:

1 § Social- och hälsovårdsministeriet beviljar åren 2020–2023 statsunderstöd för utvecklings- och försöksprojekt inom social- och hälsovården **samt för främjande av välbefinnande och hälsa** och projekt för att starta verksamhet.

I paragraf 2 bör det tydligare skrivas om förutsättningen att främja välbefinnande och hälsa.

Paragraf 2, förändringsförslag gällande 2 § punkt 2.: Allmänna förutsättningar för beviljande av statsunderstöd

Förutsättningar för beviljande av statsunderstöd är att

- 1) projektet behövs för att ordna social- och hälsovården och det stödjer utvecklandet och effektiviseringen av tjänster, spridningen av god praxis samt en reform av verksamhetsformerna,
- 2) **projektet behövs för att främja välbefinnande och hälsa och stöder spridande av god praxis och nya arbetssätt samt verkningsfullhet**
- 3) projektet är nära förknippat med den offentliga social- och hälsovården,
- 4) i projektet beaktas de riksomfattande riktlinjerna för strukturreformen inom social- och hälsovården,
- 5) i projektet har beaktats behövligt förvaltningsövergripande samarbete, och
- 6) projektet kan bedömas vara verkningsfullt och kunna utnyttjas på bred basis

I målsättningarna för framtidens social- och hälsovårdsreform bör man tydligare inkludera främjande av välbefinnande och hälsa.

Paragraf 3., förändringsförslag gällande 3 §:n 3. mom. punkt 2.

Förutsättningar för beviljande av understöd för landskapets projekthelhet

Statsunderstöd kan beviljas endast en projekthelhet enligt 1 § 1 mom. 1 punkten i varje landskap. Avvikelse från den landskapsbaserade områdesindelningen kan göras, om det

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
FI-00250 Helsingfors
+358 (0)9 434 23 60
fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60
FI-65100 Vasa
+358 (0)6 319 56 52
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi
facebook.com/fduv.fi
twitter.com/FDUVFinland

finns en särskild grundad anledning till det som hänför sig till ordnandet och utvecklingen av social- och hälsovårds-tjänsterna.

Utöver det som föreskrivs i 2 § är förutsättningar för beviljande av understöd till landskapets projekthelhet att

- 1) det sammanlagda invånarantalet i de kommuner och samkommuner som deltar i projektet utgör minst 80 procent av invånarantalet i landskapet eller i ett annat område som bestämts på grund av någon annan särskild anledning som avses i 1 mom.,
- 2) projektet främjar alla delmål för programmet Framtidens social- och hälsocentral som uppräknas i 3 mom., och
- 3) projektplanen har behandlats i den riksomfattande ledningsgruppen för social- och hälso-vårdsreformen.

Delmålen för programmet Framtidens social- och hälsocentral är att

- 1) jämlikheten, rättidigheten och kontinuiteten i fråga om tillgången till tjänster förbättras,
- 2) tyngdpunkten i verksamheten förskjuts från korrigerande tjänster till förebyggande och föregripande arbete **samt främjande av välbefinnande och hälsa;**
- 3) tjänsternas kvalitet och effektivitet förbättras,
- 4) det säkerställs att tjänsterna är sektorsövergripande och interoperatibla, och
- 5) kostnadsökningen dämpas.

b) Fungerar utkastets bestämmelser om förutsättningar för beviljande av understöd och ansökan i övrigt?

-

2. a) Är bestämmelserna om understödets maximibelopp i 4 § i utkastet till förordning tydliga och motiverade?

-

b) Är maximibeloppen för landskapens projekthelheter i 4 § 2 mom. framställda på ett bra sätt? Fungerar bestämmelserna i övrigt?

-

3. a) Har ni andra kommentarer till bestämmelserna i utkastet till förordning?

-

b) Vilka andra omständigheter borde eventuellt beaktas när beredningen fortsätter?

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
FI-00250 Helsingfors
+358 (0)9 434 23 60
fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60
FI-65100 Vasa
+358 (0)6 319 56 52
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi
facebook.com/fduv.fi
twitter.com/FDUVFinland

Paragrafen gällande godtagbara kostnader bör ändras så att det de facto blir möjligt att flytta tyngdpunkten till föregripande och förebyggande arbete. Detta förutsätter att organisationerna är delaktiga i utvecklingsarbetet och att deras roll som främjare av välbefinnande och hälsa noteras.

Paragraf 6, förändringsförslag gällande 6 §:n 2 mom. punkt 6.:

6 § Godtagbara kostnader

Statsunderstöd betalas på grundval av de faktiska, godtagbara kostnaderna.

Kostnader som berättigar till statsunderstöd är följande skäliga kostnader som behövs för att genomföra projektet:

- 1) förvaltningskostnader för projektet,
- 2) projektets personalkostnader,
- 3) resekostnader,
- 4) hyra för verksamhetslokaler,
- 5) kostnader för anskaffning av lös egendom som direkt hänför sig till genomförandet av projektet,
- 6) kostnader för forskning, kunskap och konsulttjänster som skaffas från externa källor samt motsvarande sakkunnigtjänster **och samarbete med organisationerna**, samt
- 7) andra kostnader som är nödvändiga för genomförandet av projektet.

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
FI-00250 Helsingfors
+358 (0)9 434 23 60
fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60
FI-65100 Vasa
+358 (0)6 319 56 52
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi
facebook.com/fduv.fi
twitter.com/FDUVFinland